

BØ SPAREBANK
LOKALBANKEN - DITT BESTE VALG!

2010
ÅRSRAPPORT

Truverdig | Nær | Tilgjengeleg

Leiar

HISTORIE, SAMSPEL OG UTVIKLING

Banksjef
Halgeir Kaasa

Bø Sparebank si historie strekk seg tilbake til ei stormnatt i februar 1849. Da bles kornmagasinet ned. Til da hadde dette vore bygdas reserve for å møte uventa hendingar og dårlege tider. Framsynte bøheringar hadde allereie den gong tankar om ein skikkeleg bank med daler og skillingar. No vart tankar til planer, og i mars 1852 vart Bø Sparebank stifta og godkjent.

Første innskotet kom i juli same år, og i dei 159 åra som har gått etter dette har bøheringane tent banken, og banken tent bygda. I gode og dårlege tider har dette vore eit godt samspel. I dag forvaltar bygdebanken over 1,8 milliardar kroner, og bygdesamfunnet har ei rivande utvikling. Så interessant er bygdesamfunnet vårt, at 3 andre bankar har funne vegen og etablert seg i Bø. Konkurransen er stor, og det fører til skjerping og gode vilkår for kundane. Solid og truverdig drift, nærhet, konkurransedyktige produkt og vilkår, samt god service, må til om ein skal hevde seg i konkurransen.

Trass i nyetableringar og stor konkurranse, bygdebanken frå 1852 har god vekst og lojale kundar. Årlege kundeundersøkingar og tilbakemeldingar frå kundane elles er positive. Soliditet krev resultat, og banken må gje ei avkastning som heile tida legg kroner til eigenkapitalen i høve til veksten. Over tid har vi klart å skape resultat som tilfredstillar desse krava.

Bø Sparebank er ein sjølveigande institusjon, og det er kundane og lokalsamfunnet som eig oss. Banken har alltid lagt vekt på å gje tilbake noko av overskotet til lokalsamfunnet gjennom gåver og sponsoravtaler. Av årets overskot foreslår ein at kr. 400.000 blir sett av til gåver.

Årlege faste sponsoravtaler har vi med lag og organisasjonar i bygdesamfunnet for tida med kr. 227.000. Denne støtta til bygdesamfunnet meiner vi er vår beste marknadsføring. Årlege bidrag frå banken til det frivillige arbeidet meiner vi er eit viktig bidrag til ei positiv utvikling i nærmiljøet vårt.

Året 2010 gav eit godt resultat for banken. Styret har derfor som eit spesielt tiltak for 2011 auka marknadsbudsjettet med heile kr. 500.000. Desse midlane vil vi nytte på ein slik måte at dei skaper varige verdiar for bygdesamfunnet, og gjev banken ein langsiktig marknadseffekt. På denne måten ønskjer vi å bygge ennå tettare samarbeid mellom banken og dei lag og organisasjonar som gjer eit framifrå frivillig arbeid med å skape aktivitetar som utviklar eit godt miljø for innbyggjarane.

Eg vil takke kundar, tilsette og tillitsvalde for godt samarbeid i 2010.

Halgeir Kaasa
Banksjef

Truverdig

Banken har vore i bygda i 158 år, og har tenkt å halde fram med å møte kundane auge til auge i åra framover.

Leiargruppa i banken; Sals- og organisasjonssjef Jan Bakkåker, banksjef Halgeir Kaasa og kontorsjef Ingebret Teigen.

Bø sparebank støttar
lokalsamfunnet:

Bø Løypelag fekk kr. 100.000,-
til løypemaskin, og har fått årlege tilskot
til løypekjøring i bygda.

Bø skule- musikk

Årlege gåvemidlar
frå banken
har finansiera
mangt eit
instrumentkjøp.
Skulemusikken
set sitt preg på
bygda ved mange
anledningar,
og er vertsskap
for den årlege
korpsfestivalen
i Bø.

I.L. Skarphedin Bø Sparebank har sponsoravtaler med fleire undergrupper, og støttar ulike delar av laget med gåvemidlar årleg. Ivrigte barn på skikarusell — her representert ved Anders Espedalen.

Folkevandring i skiløypene

Knallfine løyper ved hjelp av maskinen og ivrige dugnadsarbeiderar i løypelaget. Masse folk er å sjå i skiløypene. Eit viktig bidra til trivsel og folkehelse.

ÅRSMELDING FRÅ STYRET FOR REKNESKAPSÅRET 2010

INNLEIING

Verksemd og marknad

Bø Sparebank er ein sjølveigande sparebank stifta i 1852 i Bø kommune. Lokalmarknaden er Bø kommune og Midt-Telemark. Banken har sitt hovudkontor i Bø sentrum og har ikkje nokon filial.

Banken har definert verdiar og visjon for verksemda.

- Bø Sparebank sine verdiar er; truverdig, nær og tilgjengeleg.
- Visjonen er å vere kunden sitt beste val.

Hovudpunkt frå rekneskapen til Bø Sparebank i 2010

- Fall i rentenetto flata ut og betra seg mot slutten av året
- Det beste resultatet i banken si historie målt i kroner
- God basisdrift, men rekneskapet prega av ein del ekstraordinære inntekter

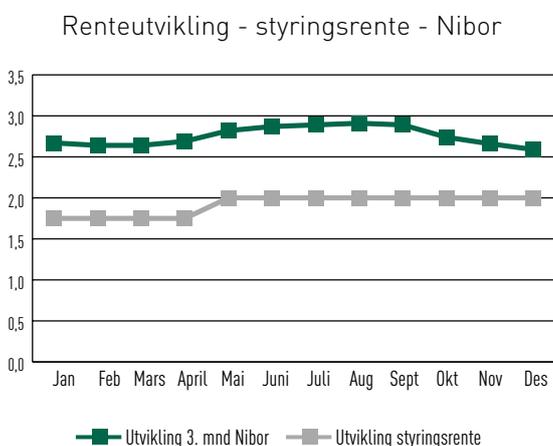
- Relativt høge avsetnader til tap
- God kostnadskontroll
- God likviditet
- Balansert vekst i forvaltning, innskot og utlån
- 6660 kundar, ein vekst på 312 frå siste årsskifte

Det er stor konkurranse i banken sin lokalmarknad. Administrasjon og styre er svært opptatt av å strategisk posisjonere seg for framtida. Vi er godt nøgde med utviklinga i 2010, og korleis ein har klart å ha ein tilfredstillande vekst og skape eit godt resultat. Godt resultat er viktig for å kunne oppretthalde soliditeten. Banken har ein god posisjon i marknaden, og vi legg vekt på kvalitet i relasjonane til våre kundar. Stadig nye krav til dokumentasjon, prosessar og nye produkt er krevjande for ein liten organisasjon. Ulike former for samarbeid på område som ikkje ligg i grensesnitt mot kundane ser vi det derfor som viktig å utvikle.

UTVIKLING AV MARKNADEN NASJONALT OG LOKALT I 2010

Renteutvikling

Noregs Bank endra styringsrenta ein gong dette året. Dei sette opp styringsrenta frå 1,75 % til 2 % 5. mai.

Forskjellen (spreaden) mellom styringsrenta og Nibor vart litt redusert, men er framleis høg i høve til historia. Bø Sparebank har og halde sine renter relativt stabile gjennom året. Det har vore små endringar i banken sin inntaks-kost gjennom året.

Oslo Børs

Bø Sparebank har i svært liten grad eksponert seg mot børsen.

Oslo Børs pr. 31.12	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hovudindeks poeng	332	440	490	225	371	439
Endring i % i året	+40,4	+32,4	+11,4	-54,0	+64,8	+18,3

Oljepris

Oljeprisen starta på 70-80 USD pr. fat. ved inngangen til året, var oppe i 90 USD på våren før den fall kraftig ned til 70 USD, og deretter stige jamt til vel 90 USD ved slutten av året.

Kraft

Kraftmarknaden har svinga kraftig. Kald vinter 2010 og svært langvarig kulde i november og desember har gitt høge kraftpristoppar.

Bustadmarknaden

Bustadmarknaden har tatt seg opp igjen, og offentlig statistikk syner ein auke på 10 % gjennom 2009 og 8 % i 2010. Lokalt har både omsetnad og prisar vore relativt stabile.

Arbeid

Arbeidsløysa er relativt stabil og låg gjennom heile året, og ligg i gjennomsnitt på ca. 3 %.

Bø Sparebank

For Bø Sparebank og våre kundar har det ikkje vore hendingar i økonomien som har hatt vesentleg innverknad på dagleglivet. Kundane har jamt over stabile arbeidstilhøve, og det er ikkje ting i privatmarknaden som tyder på meir betalingsproblem. Generelt er det ein auke i gjeldsgraden i samfunnet, noko ein må vera merksam på dersom vi får renteauke framover. I bedriftsmarknaden har vi sett ein viss auke i betalingsproblem og konkursar, noko vi definerar som ein seinverknad av finanskrisa.

STYRET SINE KOMMENTARAR TIL ÅRSREKNESKAPEN

Resultatrekneskapen i samandrag

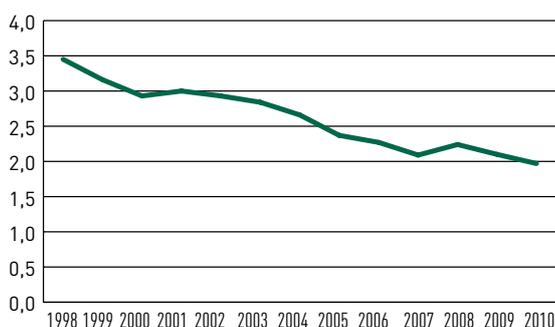
Resultatregnskap	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Netto renteinntekter	26,6	28,0	29,6	35,7	35,8	35,6
Netto andre dr. inntekter	5,5	7,5	3,8	1,2	9,4	9,1
Sum driftskostnader	19,4	21,9	21,7	22,7	21,9	19,5
Tap/nedskrivning.	+0,7	+1,6	1,1	8,0	5,4	4,6
Ordinært driftsres.	13,4	15,2	10,6	6,2	17,9	20,6
Skatt	3,7	3,5	2,9	2,7	5,2	5,3
Resultat etter skatt	9,7	11,7	7,7	3,5	12,7	15,3

Utvikling i resultat dei siste år.

Netto renteinntekter

Styret er godt nøgd med underliggende bankdrift i året. Renteinntekter utgjer den absolutt viktigaste inntektskjelda for banken. Netto renteinntekter i kroner har vore stabile dei siste tre åra. Vekst har kompensert for fallande rentenetto. Rentenettoen visar nedgang frå sist år frå 2,10 % til 1,97 %, men har gjennom året vore ennå lågare. I budsjett for 2011 har vi budsjettert med om lag same rentenetto som vi avslutta 2010 med.

Utvikling i rentenetto i %

Netto andre driftsinntekter

Utbytte frå verdipapir er stort sett utbytte frå banken sin eigardel i Terra Gruppen AS. Provisjonsinntekter visar ein positiv utvikling, medan provisjonskostnadene er stabile. Netto kursgevinst kjem frå oppskrivning og gevinst ved realisasjon av delar av verdipapirporteføljen. Andre driftsinntekter er stort sett ei ekstraordinær inntekt som følgje av ei tilbakebetaling av tidlegare betalt meirverdiavgift. Terra Gruppen vann her fram i ein sak mot Skattedirektoratet på vegne av bankane i samband med datakjøp i Danmark.

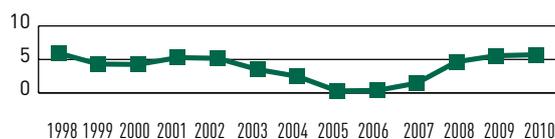
Sum driftskostnader

Lønn- og personalkostnader viser ein kraftig nedgang i 2010 som følgje av tilbakeføring av avsetning til AFP. Nytt regelverk stilte krav om at tidlegare avsetjingar for å møte framtidige kostnader til AFP pensjonistar skulle nullstilla. Tilbakeføringa utgjer om lag 2,95 mill. kr. Det er utbetalt bonus til tilsette dette året etter gjeldande avtale på bakgrunn av oppnådde resultat. Avskrivningar og andre kostnader er stabile, og om lag som budsjettera.

Tap på utlån

Tap på utlån og garantiar er bokført med vel 5,7 mill. kr. Gjeldande forskrifter er lagt til grunn for våre vurderingar. Av dette er kr. 679.000 konstatert.

Utvikling tap utlån mill. kr.

Kursgevinst på vel 1 mill. kr., kjem frå oppskrivning av verdien på banken sine aksjar i BBS AS i samband med at dei fusjonerte med dansk betalingsformidlingsselskap, og dei danna NETS AS.

Nokre nøkkeltal

Kostnader i prosent av forvaltning var 1,07 % (1,24 % korrigert for tilbakeføring av AFP), mot 1,26 % sist år.

Kostnader i prosent av inntekter var 43,56 % (50,15 % korrigert for tilbakeføring AFP), mot 48,54 % sist år.

Resultat før tap og nedskrivningar i prosent av forvaltning var 1,39 % mot 1,34 % sist år.

Resultat etter tap og nedskrivningar i prosent av forvaltning var 1,14 % mot 1,03 % sist år.

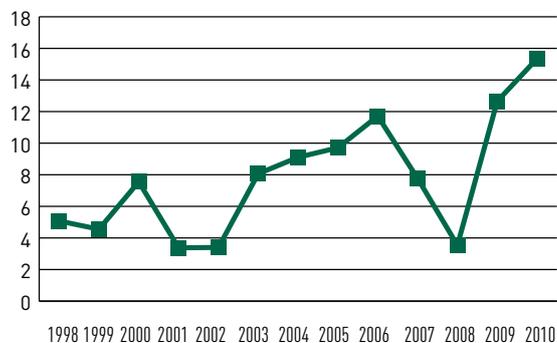
Styret er godt nøgd med denne utviklinga.

Årets skattekostnad er kr. 5.257.133.

Balansetal i mill. kr.;

Balansetal	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Forvaltningskapital	1.174,4	1.299,5	1.535,5	1.656,5	1.744,5	1.812,9
Utlån	1.023,0	1.106,0	1.341,1	1.477,1	1.538,4	1.605,6
Innskot	725,2	844,0	1.032,4	1.095,3	1.124,9	1.182,1
Eigenkapital	120,3	135,3	142,8	146,1	158,2	173,2
%innsk./utlån	70,9%	76,3%	77,0%	74,2%	73,1%	73,6%

Årsoverskot etter skatt mill. kr.

Årets overskot etter skatt er kr. 15.349.212, eller 0,85 % av forvaltningskapital.

Balansen i samandrag

Forvaltningskapitalen ved utgangen av året er kr. 1.812.861.261.

Dette er ein auke med kr. 68.671.830, eller 3,94 % i 2010.

Utlån til kundar utgjør ved utgangen av året kr. 1.605.596.205

Dette er ein auke på kr. 67.221.725, eller 4,37 % i 2010.

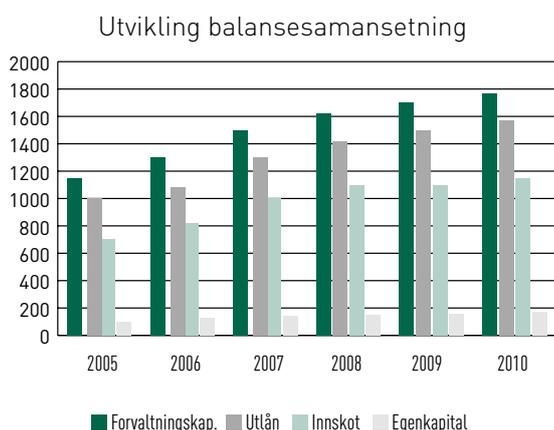
Innskot frå kundar utgjør ved utgangen av året kr. 1.182.056.292 .

Dette er ein auke på kr. 57.139.982, eller 5,08 % i 2010.

Innskot utgjør 73,62 % av utlån på eigen balanse.

Porteføljen av garantiar er pr. årsskifte om lag 27,4 mill. kr.

Av desse var 8,2 mill. kr. garantiar ovanfor Terra Boligkreditt som følgje av formidla lån.

Nedskrivning for tap på utlån og garantiar utgjer ved årsskiftet kr. 24.900.000. Dei fordelar seg med kr. 17.200.000 i individuelle nedskrivningar, og kr. 7.700.000 i gruppenedskrivningar. Samla nedskrivning utgjer 1,55 % av utlånsmassen.

Eignelutar

Vi har fokus på trygg likviditet og er opptatt av å ha rammer for å møte behov på kort og lang sikt. Gjennom året har vi bevisst oppretthalde ein solid likviditetsreserve plassera i Noregs Bank og DnBNOR. Trekkammer i tillegg på 100 mill. kr. er meint som reserve.

Utlån er bokført til brutto verdi. Av eigen total utlånsmasse er om lag 74 % privatmarknad og 26 % bedriftsmarknad. Tek ein med lån i Terra Boligkreditt (TBK) er fordelinga 74,6 % og 25,4 %. Banken har hatt som politikk å auke andelen av lån gjennom TBK det siste året, og hadde ved slutten av året formidla vel 38 mill. kr. Dette var ein auke på 142 %.

Utlån til næringslivet har auka med 14,15 % mot privatmarknaden med 1,33 % i 2010. Tek vi med TBK har lån til privatmarknaden auka med 3,14 %. Årsaka til den relativt store veksten på næringsliv er nokre større prosjekt på eksisterande gode kundar. Vi har og overført ein del privatengasjement til næringsliv gjennom året grunna at ein ser næringsverksemda som hovudsakleg inntektskjelde. Styret er merk-sam på at vi har nådd grensemålet vårt for tilhøvet mellom privatmarknad og næringsliv, og følgjer denne utviklinga spesielt.

Sertifikat og obligasjonar definert som om-løpsmidlar er konservativt plassert stort sett i bank og offentleg verksemd. Desse midlane er verdsett til marknadsverdi/likningsverdi ved årsskiftet i balansen. Terra Kapitalforvaltning AS forvaltar aktivt våre verdipapir.

Det er oppretta avtale omkring mandat og risikoprofil. Denne følgjer dei retningslinjer vi har hatt over lengre tid.

Aksjar og eigarandelbevis mv. er klassifisera som anleggsmidlar, og verdsett til lågaste verdi av kjøpspris eller kurs/likningsverdi ved årsskiftet. Vi har ei svært avgrensa handelsportefølje.

Ein vesentleg del av posten er banken sin eigardel i Terra Gruppen AS som i stor grad er ein strategisk investering.

Bøgata 69 AS er heileigd av Bø Sparebank, og bokført som eigarinteresse i konsernrekneskap. Bøgata 69 AS eig igjen eige-domsselskapet Bøgata 77 AS.

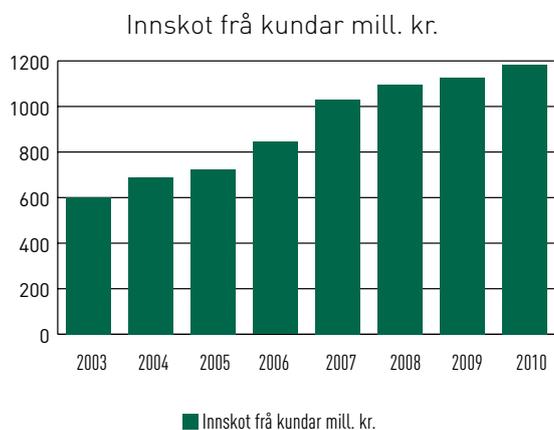
Bøgata 69 AS er bankbygget som leiger ut lokale til banken og ein del andre langsiktige leigetakarar. Bøgata 77 AS består av ei sentral nabolomt i Bø, som for tida blir nytta til parkeringsareal for Bøgata 69. I rekneskapen er

aksjane ført til kostpris. Ut frå ei marknadsvurdering basera på kapitalisering (til dømes x 8) av årlege leigeinntekter, samt ei forsiktig vurdering av tomteverdi ut frå historisk marknad sentralt i Bø, vil marknadsv verdi på eigedommane ligge godt over bokført verdi. Det blir ikkje ført konsernrekneskap, da eventuelle inntekter frå eigedomsselskapet er uvesentlege i høve til bankrekneskapet. Datterselskapet driv si verksemd med uvesentleg resultatverknad for banken.

Styret i banken dannar og styre i eigedomsselskapa. Kontorsjef Ingebret Teigen er dagleg leiar.

Gjeld og eigenkapital

Innskot frå kundar utgjør 73,6 % av utlån til kundar. Innskota er spreidd på mange innskyttarar. Ein ønskjer prinsipielt ikkje svært store innskot frå enkeltkundar av omsyn til risiko ved uttak. Dei større innskotskundane har vi rutine for å følgje spesielt opp.

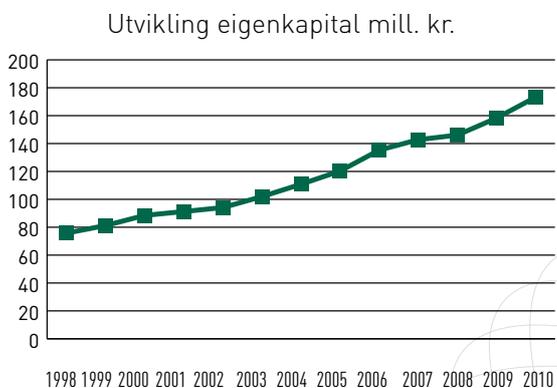
Vi har auka obligasjonsgjelda med 35 mill. kr. gjennom 2010, medan gjeld til kredittinstitusjonar er redusert tilsvarande. Gjeld til kredittinstitusjonar og obligasjonsgjeld har vi politikk for å spreie på ulike långjevarar med balansera forfallsstruktur og storleik. Alle lån er basert på marknadsrente med kvartalsvis endring og avtala fast påslag. Banken har ikkje hatt problem med å få nye lån i marknaden, men påslaget har generelt for alle bankar dei siste åra vore mykje høgare enn det som tidlegare har vore normalt. Dette vil påverke rentenettoen vår i heile løpetida for lånet. Vi har ikkje låneforfall i 2011. Ved årsskiftet var vår likviditetsindikator 1 på 109,08 %.

gare har vore normalt. Dette vil påverke rentenettoen vår i heile løpetida for lånet. Vi har ikkje låneforfall i 2011. Ved årsskiftet var vår likviditetsindikator 1 på 109,08 %.

Ansvarleg kapital og eigenkapital

I 2007 tok vi opp ein fondsobligasjon på 35 mill. kr. Renta på denne har ein margin på 1,20 % til marknadsrenta Nibor.

Med overskot for 2010 er banken sin bokførte eigenkapital kr. 173.161.809. Dette er ein auke på 9,45 % frå sist år. Eigenkapitalen svarar til 9,54% av banken sin forvaltningskapital. Banken sin eigenkapital er definert som kjernekapital. Legg ein til tapsavsetningar på omlag 24,9 mill. kr., har banken ein samla kapital på omlag 198,1 mill. kr. som ikkje er renteberande. Kapitaldekninga utgjør etter gjeldande forskrifter 17,50 % (16,94 % i 2009), medan minstekravet er 8 %. Kjernekapitaldekninga er 17,50 % (16,73 % i 2009).

STYRET SINE RISIKOVURDERINGAR

Generelt / Internkontroll

Verksemda i banken bygger på ulike finansielle transaksjonar. Det vil vere knytt ulike former for risiko til den daglege drifta av banken. Styret har som ei sentral arbeidsoppgåve å halde kontroll med denne risikoen, ved at det er lagt opp til rutinar for identifisering, kontroll og styring av finansielle risikosituasjonar som oppstår.

Det blir årleg oppdatert balansestyringsdokument for 5 viktige risikoområde i banken;

- Driftsmidlar
- Verdipapir
- Kundeinnskot
- Likviditet
- Utlån

Dokumenta analyserer og stadfester retningslinjer og tiltak omkring strategisk risiko, likviditetsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, behandlingsrisiko og misleghaldsrisko. Det er utarbeidd ei risikomatrix for viktige område innanfor desse hovudområda som administrasjonen går gjennom minst ein gong pr. år og rapporterar vidare.

Strategidokument som er utarbeidd, evaluert og oppdatert årleg. Ein set opp fokusområde for kvart år.

Banken har tilpassa seg nye retningslinjer i Basel II regelverket. Det er utarbeidd ein del nye styringsdokument tilpassa dette, i tillegg til oppdatering av det vi har frå før. Styret si rolle i samband med risikostyring har blitt ennå meir fokusert, og det er lagt opp til nye rapportar og faste rapporteringstidspunkt.

Basel II regelverket er dela inn i 3 "pilarar";

Pilar 1

Pilar 1 omhandlar minstekrav til kapitaldekning og er ei vidareutvikling av det tidlegare kapitaldekningsregelverket, Basel I. Kapitalkravet er på 8 % av grunnlaget for kapitaldekning. Bø Sparebank er solid, og har for eigen del sett som målsetjing å halde kapitaldekninga over 14 %.

Pilar 2

Pilar 2 er basert på to hovudprinsipp. Banken skal ha ein prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil, og ein strategi for å oppretthalde sitt kapitalnivå. Det er viktig at dette er ein prosess der administrasjonen og styret arbeider saman. Prosessen og resultatet skal dokumenterast, og Finanstilsynet skal føre tilsyn med arbeidet. Styret i Bø Sparebank gjennomførte denne prosessen (ICAAP) første gong i 2008, og sidan da har tilsvarende prosessar vore på styrekartet over fleire møte årleg. Styret si vurdering er at banken har ein tilleggs kapital etter stresstesten som er tilstrekkeleg til å møte definert risiko og utfordringar framover.

Pilar 3

Formålet med pilar 3 er å supplere minimumskrava i pilar 1 og ei tilsynsmessig oppfølging i pilar 2. Pilar 3 skal bidra til auka marknadsdisiplin gjennom krav til å gjere informasjon som er viktig for å kunne vurdere verksemda sin soliditet, offentleg.

Det skal vera mogleg for marknaden og investorar å vurdere institusjonen sin risikoprofil og kapitalisering, samt styring og kontroll.

Ulike risikoområde

Kredittrisiko

Risiko for tap i samband med at kundar eller andre motpartar ikkje kan gjere opp for seg ved forfall, og at sikkerhetar ikkje dekker uteståande krav. Styret vurderar denne risikoen saman med likviditetsrisikoen som dei mest vesentlege i verksemda vår.

Balansestyingsdokument utlån, kreditt-handbok og fullmaktsskjema fastset retningsliner for styring med utlån og kreditt. Styret mottek månadleg rapport over lån som er gitt sist månad.

Engasjement både på bedriftsmarknaden og privatmarknaden blir risikoklassifisert. Administrasjonen følgjer opp tapsutsette engasjement. Kvartalsvis blir individuelle nedskrivningar og gruppenedskrivningar vurdert. Styret meiner at nedskrivningane er tilstrekkelege i høve til vurdert kredittrisiko. Vi meiner å ha tatt høgde for utsikter til lågare økonomisk utvikling og større risiko for tap blant våre kundar framover.

Kvartalsvis blir overtrekk og restanselister framlagt, samt oversikt og vurdering av tapsutsette engasjement. Dei 20 største låneengasjement blir spesielt rapportert minst ein gong årleg. På næringslivengasjement, der risikoen historisk er størst, opererer vi i ein kjent marknad. Det blir utarbeidd ein kredittrapport på grunnlag av eignetal, erfaringar og kjennskap til engasjementa. Basert på tal pr. 31.12.10 har vi engasjert eit selskap som driv med kredittanalyse til å samanhalde våre tal med offentlege register og register over betalingsmerknader. Denne rapporten gav ingen vesentlege avvik frå dei vurderingar vi sjølv hadde gjort. Ingen nye risikoengasjement blei avdekt. Dette tek vi som ei sikring av kvaliteten på det arbeidet vi gjer og den oversikt vi har. For oss er det viktig å ha eit kontinuerleg fokus på å følgje opp engasjement der det er definert kredittrisiko. Tett og konkret oppfølging med rapportering til styret meiner vi er viktig.

Vi har ei målsetjing om å halde oss innanfor 75 % PM / 25 % BM. Denne grensa har vi nådd i 2010.

Ein periode hadde vi eit større byggjelån frå ein av våre store kundar med konvertering til Husbanken. Dette er innfridd. Vidare har det vore stor aktivitet i bygda, og styret har valt å være med på prosjekt hos gode eksisterande kundar som har pressa grensene. Vidare har ein større del PM engasjement blitt avlasta gjennom TBK, og til sist har vi omklassifisert ein del større PM kundar til BM i dette året. Styret har valt å strekke litt på grensene for å halde på gode kundar, men følgjer utviklinga kontinuerleg. Lokalkunnskap og tett oppfølging av utsette engasjement reduserer kredittrisikoen. Styret meiner å ha god kontroll med kredittrisikoen til banken.

Ein svært liten del av utlånsporteføljen er fastrentelån. Fastrenteportefølje blir i stor grad sikra mot renterisiko ved renteswaaper. Retningsliner for kredittverksemda er samla i banken si kreditt-handbok.

Likviditetsrisiko

Risiko for at banken ikkje har tilstrekkeleg likviditet på det tidspunkt da ein har avtale om å gjere opp egne lån med vidare.

Banken har klare retningsliner og politikk for likviditetsstyring som nå er samla i eige dokument. Balansestyingsdokumentet og eige dokument for likviditetsstyring legg grunnlag for rammer, retningsliner og rapportering av likviditet. Det er eige fullmaktsskjema for kjøp av verdipapir. Likviditetssituasjonen blir rapportert styret månadleg saman med rekneskap. Kvartalsvis får styret ein meir omfattande rapport omkring forfall, likviditetsindikator mv. Terra Kapitalforvaltning er engasjert for å aktivt forvalte vår likviditetsportefølje. Det er utarbeidd klare retningsliner for plasseringspolitikk. Vi er spesielt opptatt av likviditeten i porteføljen. Dette tryggar likviditet ved ei krise, og minkar risiko for kursfall. Dagleg likviditet er plassert i Noregs Bank og DnB-NOR. Vi har ikkje plassert i pengemarknadsfond da vi ikkje er trygge på likviditeten i desse om det skulle kome ei verkeleg krise og alle vil ut. Vår strategi gir dårlegare avkastning, men

er eit bevisst val i høve til risikoen. Ved å setje ut kapitalforvaltninga sparar vi tid, og blir mindre operasjonelt sårbare i høve til kompetanse på området.

Banken har trekkrettar på til saman 100 mill. kr. som står som reserve. Storleik på kvart ein-skild lån, og spreining av forfall skal redusere likviditetsrisikoen. Styret meiner ein har god kontroll med likviditetsrisikoen.

Vi har ikkje forfall på obligasjonslån i 2011. Vi vil følgje med på utviklinga i marknaden, og vurderar å møte forfall i 2012 med ulike tiltak i andre halvår.

Marknadsrisiko

Risiko for at marknadsverdien på banken sine verdipapir eller andre egedelar fører til tap som følgje av kursfall, renteutvikling, endring i valutakurs, råvarepris med vidare.

Banken har retningslinjer for ein forsiktig og konservativ politikk når det gjeld plassering i verdipapir. Minimalisering av risiko for tap går føre krav til avkastning. Aktivitet og portefølje ut over nødvendig plassering av overskotslikviditet er minimal. Banken vurderar investeringar i obligasjonar og sertifikat som omløpsmidlar. Dei blir bokført til lågaste verdi av kostpris eller marknadspris. Som eit utgangspunkt ønskjer ein å halde på desse verdipapira til forfall og vil da få igjen kostpris. Aksjar og aksjefond blir vurdert som anleggsmiddel, og blir bokført til lågaste verdi av kostpris og marknadspris.

Det er laga konkret avtale med Terra Kapitalforvaltning (jmf. under likviditetsrisiko) med basis i plasseringspolitikk og retningslinjene over.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i samband med banken si utlåns- og innlånsverksemd i tilknytning til aktivitetar i den norske og internasjonale penge- og kapitalmarknaden. Renterisiko er eit resultat av at rentebindingstida for banken si aktiva- og passivaside (i og utanfor balansen) ikkje er samanfallande.

Renterisiko styrer ein ved at utlån og innskotsrenter blir tilpassa kvarandre. Grunnlag for vår fastsetjing er marknadsrenta 3 månader Nibor og styringsrenta til Noregs Bank, samt marknaden rundt oss. Vi har ei kontoform (marknadskonto) som følgjer 3 månader Nibor dag til dag. Her har det vore ein viss renterisiko da Finansavtaleloven fastset varslingsfrist på dei fleste lån og innskot. Vi har vurdert risikoen som akseptabel, men har fokus på tiltak for i større grad å redusere renterisiko her vidare. Større innskot er blitt overført særtilkår med 7 dagar varslingsfrist og oppseiingsfrist. Vi har og gitt fleire større lån med basis i dagleg Nibor som jamnar ut renterisikoen på marknadskonto.

Operasjonell risiko

Risiko for tap som følgje av svikt i interne prosessar. Det kan være manglande rutinar, menneskeleg svikt, svikt i IKT system, kontrollrutinar, fysisk sikkerheit, juridisk sikkerheit, omdøme, forvaltning og dagleg drift. Retningslinjer, gode rutinar, førebyggjande tiltak og kontroll med ulike prosessar skal minimalisere risikoen for tap og uheldige situasjonar i dagleg drift. Vi har gode forsikringsordningar, og legg vekt på førebyggjande tiltak. Styret meiner at det så langt råd er god kontroll med den operasjonelle risikoen i banken, og at risikoen for vesentlege tap som følgje av dette er låg.

Strategisk risiko

Risiko for uventa tap, auka kostnader eller sviktande inntening i høve til dei prognoser som er utarbeidd for dei strategiske val banken har tatt og vil ta med omsyn til vidare drift framover.

Risikoen kan ligge i eigne val som blir gjort, eller som følgje av endringar og hendingar i ein marknad vi ikkje er herre over, men som påverkar oss negativt.

Styret utarbeider strategidokument, og evaluerer det årleg. I dette arbeidet vurderar ein ulike konsekvensar av det val ein har gjort og nye val

ein gjer. I nokre tilfelle må ein kalkulere inn risiko for hendingar som kan påverke våre val negativt i høve til våre prognoser. Styret legg da vekt på rapportering og kontroll med den risiko som er kjent. Gode risikomargar blir lagt inn for å møte generell usikkerheit. Strategisk risiko er det og i å ikkje gjere val, for å møte utfordringar i framtida. Styret i Bø Sparebank har vurdert ein del hendingar utanfor vår organisasjon som kan medføre strategisk risiko for banken framover. I nokre tilfelle kan ein møte desse med å ha tilstrekkeleg tilleggskapital, i andre tilfelle må ein posisjonere seg for desse med ulike tiltak. Styret i Bø Sparebank meiner at ein gjennom eigne vurderingar, avtaler og gjennomførte tiltak har tilfredstillande kontroll med strategisk risiko.

På området operasjonell og strategisk risiko opplever ein liten organisasjon større og større krav til kompetanse. Av dette følgjer at ein blir sårbar, og at det må brukast mykje ressursar på oppdatering og krevjande kompetanseområde. Det er ikkje mogleg å bygge opp spesialkompetanse på alle felt, og heller ikkje ha tilstrekkeleg breidde på kompetansen slik at ein ikkje blir sårbar ved sjukdom eller om kompetansepersonar sluttar. Styret er svært opptatt av å møte denne risikoen og dei utfordringar det er å inneha spisskompetanse. Her meiner ein at samarbeid er viktig. Gjennom Terra Gruppen kan ein gjere mykje. Vidare meiner styret at bankane lokalt innanfor Terra Gruppen kan oppnå ein del synergjar ved ulike former for samarbeid. Spesielt gjeld dette på område der ein ikkje er i grensesnittet mot kundane, og på område ein konkurrerer. Styret har bruka ein del tid på å tenke og diskutere ulike strategiske løysingar ein vil lufter med andre. Målet er å sikre kompetanse som gjer oss konkurransedyktige, og som reduserer kostnader og risiko.

SAMFUNN, ORGANISASJON OG MILJØ

Litt om marknad, samarbeid og kundar

I bygda Bø, der det bur om lag 5.500 menneskje, har DnBNOR, Sparebanken Sør, Sparebank 1 Telemark og Posten avdelingskontor i tillegg til Bø Sparebank. Konkurransen i Bø og Midt-Telemark, som er Bø Sparebank sitt lokalområde, er dermed stor. I nabobygdene er lokale sparebankar innanfor Terra Gruppen lokalisert. I tillegg til lokalmarknaden følgjer Bø Sparebank derfor opp privatkundar som etablerar seg andre stader i landet. Når det gjeld næringsliv er lokalmarknaden vårt nedslagsfelt.

Bø Sparebank har klara seg godt i den nye konkurransesituasjonen, med svært god vekst i kundemasse og forvaltning. Banken satsar på høg servicegrad og gode og konkurransedyktige produkt. Vi har og gode tilbakemeldingar frå kundeundersøking og frå kundar i det daglege. Negative tilbakemeldingar tek vi seriøst, og prøver å rette opp slike på ein best mogleg måte så snart som råd.

Saman med 77 andre sparebankar, samt OBOS, har Bø Sparebank eit strategisk eigarskap i Terra Gruppen AS. Vår eigardel er 230.444 aksjar eller 1,15 %.

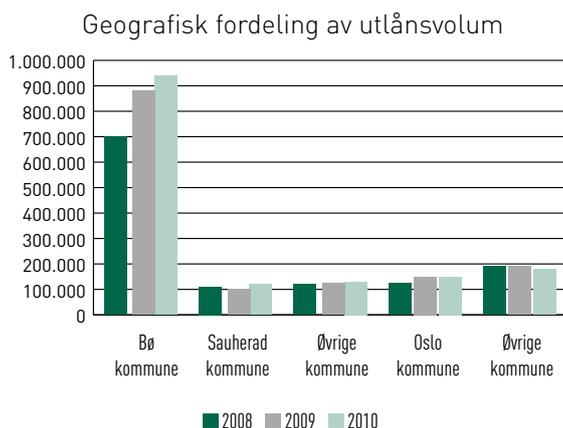
Terra-Gruppen og deira aksjonærar utgjer ei av Noregs største finansgrupperingar. Samla er forvaltningskapitalen på om lag 250 milliardar kroner. Terra sitt mål er å ivareta aksjonærane sine interesser på område der bankane finn dei beste løysningane gjennom samarbeid.

Selskapet utviklar og leverer ulike produkt som dei lokale bankane formidlar sine kundar. Samarbeidet omfattar også innkjøpssamarbeid, dataløysningar og felles bankpolitisk arbeid. Dei siste tre åra har bankane i Terra Gruppen gjennomført same individuelle kundeundersøkingar. Jamt over har Terrabankane svært fornøgde kundar. Bø Sparebank scorar høgt både på lojalitet og fornøgde kundar. I tillegg til tilgang på aktuelle produkt frå ulike produktselskap innanfor gruppa, har Bø Sparebank eit samarbeid med Terra Økonomiservice omkring rekneskap og rapportering, samt Terra Kapitalforvaltning for aktivt å forvalte Bø Sparebank si verdipapirportefølje.

Saman med Holla og Lunde Sparebank og eigedomsmeklar Berit Seltveit Dale eig Bø Sparebank Terra Eiendomsmeistring Midt Telemark AS. Selskapet har også ei samarbeidsavtale med Seljord Sparebank. Formålet med eigarskapet er å ha eit tilbod til våre kundar på eigedomsmekling, samt skape synergjar for verksemdene. Selskapet hadde ein dårleg vår, men aktiviteten tok seg kraftig opp og ein fekk eit godt resultat for året sett under eitt.

Kundar

Bø Sparebank hadde ved utgangen av året 6.660 kundar. Dei kjem hovudsakleg frå lokalområdet, men vi legg vekt på å ivareta kundetilhøve med relasjonar til oss når dei etablerer seg rundt om i landet. Tabellen under viser utvikling og geografisk oversikt over utlånskundane våre som eit døme.

Sponsoravtaler, gåver og prisar

Bø Sparebank delar kvart år ut gåver til lag og organisasjonar i lokalmiljøet.

Det er laga klare retningslinjer for gåvenemda som disponerer hovuddelen av gåveavsetninga. Gåvene delast ut etter søknad, og skal i utgangspunktet gå til prosjekt av ein viss varigheit.

Bø Sparebank har i tillegg i året 2010 hatt samarbeidsavtaler / sponsoravtaler med lag og organisasjonar i Bø med kr. 227.000. Det er dela ut gåvemidlar med kr. 300.000.

I tillegg til dette er det gitt støtte til annonsering for lag og organisasjonar og arrangement som kjem lag, kundegrupper og foreiningar i banken sitt verkeområde til gode. Som eit alternativ til julegåver til kundar og forbindelsar frå banken, fekk Frivillighetssentralen ein sjekk på kr. 10.000 til jul.

Bø Normisjon fekk "Byggeskikkprisen 2010" for utbygging og restaureringsarbeidet på Bø Bedehus.

Intern bankdrift

Ved årsskiftet var det 20 fast tilsette i bankdrifta, 13 kvinner og 7 menn. Totalt er det 17,8 årsverk fast tilsett i bankdrifta. Av desse er 0,4 årsverk i permisjon, slik at det er 17,4 effektive årsverk ved nyttår. Gjennomsnitt for året er rekna til 17,2 årsverk.

Personalet i banken er lønna ut frå stilling dei innehar i banken. Både ved val av tillitsmenn og tilsetjing av nye medarbeidarar legg ein vekt på likestilling mellom mann og kvinne. Lønnsnivå blir fastsett ut frå samanlikning med marknaden rundt oss. Banken har ei bonusordning basera på oppnådd resultat i høve til avkastning og soliditet. Alle tilsette får same kronebeløp ut frå stillingsprosent dersom ein oppnår kriteri for bonus.

Bø Sparebank driv verksemda si frå hovudkontoret i Bø. Banken har ikkje nokon filial. Ein leiger kontor i Bøgata 69 AS, som er eit heileigd dotterselskap av banken.

Ein har eit godt arbeidsmiljø i banken. Banken har funksjonelle lokale, og gode arbeidsplassar for dei tilsette. Dei tilsette er medlemmer

og har faste legeundersøkingar på Oseberg Medisinske Senter annakvart år. Banken har lagt opp til å motivere dei tilsette til fysisk aktivitet på fritida ved tilgang til treningssenter og trimrom, samt symjehall.

Det er ikkje registrert skader som følgje av arbeidssituasjonen. Sjukefråveret i 2010 blant fast tilsette i bankdrifta var 127,42 dagsverk. Samla utgjorde sjukefråvær totalt om lag 3,22 % av total arbeidstid. Av dette var korttidsfråvær som følgje av eigen eller barn sin sjukdom 0,91 %.

Banken stimulerar tilsette til vidareutdanning. Fire tilsette har tatt eksamen som autorisert finansiell rådgjevar, og fire som forsikringsrådgjevar. Dette i samsvar med nye autorisasjonskrav som bransjen sjølv har sett.

Styret har hatt 17 ordinære møte i 2010. I styret sit det 6 personar, 2 kvinner og 4 menn. I tillegg har tilsette sin vararepresentant, som er kvinne, møterett. Banksjef møter fast og førebur saker og skriv møtereferat, men er ikkje medlem av styret.

Banken har verneombod. Det er kort kommunikasjonsline for verneombod og tillitsvalde til leiinga i banken, og ein legg opp til å drøfte ting som oppstår raskt og løysingsorientert. Banken sitt sikkerheitsutstyr og rutinar har verka som føresett gjennom året. Ein vurderer fortløpande behov for oppgradering, og det er rutinar for kontroll og vedlikehald av installerte sikkerheitssystem.

Bø Sparebank forureinar ikkje det ytre miljøet, og har ikkje drive noko forskings- eller utviklingsverksemd i 2010. Banken driv si verksemd med same retningsliner overfor alle kundar og forretningspartnarar, og driv ikkje nokon form for diskriminering.

Honorar til styremedlemmer var for 2010 kr. 275.000. Medlemmeravkontrollkomiteen mottok kr. 30.000, og leiar i Forstandarskapet kr. 12.000. Honorar til medlemmer av Forstandarskapet var kr. 1.000 pr. møte.

UTSIKTENE FRAMOVER

Rekneskapet er utarbeidd etter føresetnader om at drifta held fram, og styret vurderer utsiktene for vidare drift av banken som gode. I budsjettet for 2011 har styret budsjettert med ein innskotsvekst på 3 % og ingen utlånsvekst. Dette er basera på utsiktene for norsk økonomi og verdsøkonomien, samt lokal konkurranse og eigne målsettingar. Vi har politikk for å nytte TBK og har budsjettert med ein dobling av utlån gjennom dei. Ein forventar ei rentenetto tilsvarende 2 % i 2011. Styret meiner banken har god kostnadskontroll. Vi har gode reserver for å møte utfordringar på kredittområdet om utsette engasjement og bransjar skulle få store problem dei neste åra. Vi arbeider med avslutning og realisering etter nokre konkursar der forventa tap er avsett. Ein forventar "normal-situasjon" når det gjeld utlånstap framover. Strategidokumentet legg grunnlag for all verksemd og planverk i banken.

Banken ser utfordringar med å vera liten i høve til krav til kompetanse på alle område på eige hus. Gjennom Terra og andre samarbeidsformer ønskjer ein å bygge relasjonar og effektive nettverk for å hjelpe oss til å dekke dei behov og krav kundar og myndigheiter set til oss.

Gjennom opplæringstiltak og program for medarbeidarutvikling har banken stort fokus på å oppgradere og vedlikehalde kompetansen hos våre tilsette.

STYRET SITT FORSLAG TIL DISPONERING AV ÅRETS OVERSKOT

Styret rår til at overskotet for året
kr. 15.349.212 blir disponert som følger;

Overførast banken sitt fond

kr. 14.949.212

Avsetning til gåver

kr. 400.000

Av samla sum til gåver gjer styret framlegg om
at kr. 300.000 blir disponert av gåvenemnda,
og at kr. 100.000 blir disponert av styret til
gåveutdeling.

TAKK

Styret vil til slutt takke kvar enkelt tilsett og
dei tillitsvalde i banken for godt utført arbeid
og eit positivt samarbeid i året som er gått.
Vidare vil ein også takke samarbeidspartnarar,
leverandørar og forbindelsar for eit godt
samarbeid. Styret vil også takke kundane våre
for den oppslutning og tillit dei viser banken.
Gjennom oppslutning om lokalbanken og felles
innsats i lokalmiljøet, kan vi saman bidra til ei
positiv utvikling av bygda og distriktet.

Bø i Telemark, 31.12.10 / 07.02.2011

I styret for Bø Sparebank

Trygve Myrene
Styreleiar

Geir Helge Espedalen
Nestleiar

Berit Volleng Sanden

Gunn Anita Stenstad

Per M. Isaksen

Augon Eika
Tilsettes representant

Halgeir Kaasa
Banksjef

Bø Sparebank

interresert i deg som kunde
bryr oss om lokalsamfunnet
ein viktig medspelar i snart 160 år

Næringsavdeling

Bø Sparebank på bedriftsbesøk hos Hellestad Sandtak AS.
Kontorsjef Ingebret Teigen, banksjef Halgeir Kaasa, Ingvar Hellestad
i Hellestad Sandtak og næringslivansvarleg Bjørgulf Stavenes.

Nær

Vi er der når du treng oss, både med personleg service og automatiserte løysningar. Vi legg vekt på personlege relasjonar om du bur i bygda eller har tilhald ein annan stad!

Fagansvarlege; Gunhild Gåra (forsikring), Bente Myrene (betalingsformidling), Kristin B. Hellestad (marknad), Grete Forberg (daglegbank), Toril F. Nordskog (utlån privat) og Sveinung Soterud (sparing og plassering).

RESULTATREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)	Noter	2010	2009
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2 959	2 410
Renter og lign. innt.av utlån til og fordr. på kunder		74 850	76 321
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		2 111	2 905
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	1
Sum renteinntekter og lignende inntekter		79 920	81 637
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinst.		5 325	4 839
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		26 469	26 241
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		10 194	12 470
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	23	1 367	1 440
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2	1 003	861
Sum rentekostnader og lignende kostnader		44 357	45 851
Netto rente og kredittprovisjonsinntekter		35 563	35 786
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		1 328	49
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		-	
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		-	
Sum utbytte og andre innt. av verdip. med var. Avkastning		1 328	49
Garantiprovisjoner		218	180
Andre gebyr og provisjonsinntekter		5 670	5 352
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	3	5 887	5 532
Garantiprovisjon		-	
Andre gebyr og provisjonskostnader		1 559	1 589
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4	1 559	1 589
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		1 468	4 032
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		811	498
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		176	68
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	5	2 455	4 598
Driftsinntekter faste eiendommer		-	785
Andre driftsinntekter		1 102	
Sum andre driftsinntekter		1 102	785
Lønn		9 192	8 544
Pensjoner	6	-2 510	1 243

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)	Noter	2010	2009
Sosiale kostnader		1 644	1 212
Administrasjonskostnader		7 621	7 322
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	7, 8	15 948	18 321
Ordinære avskrivninger		363	338
Nedskrivninger		-	
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	9	363	338
Driftskostnader faste eiendommer		-	
Andre driftskostnader		3 194	3 264
Sum andre driftskostnader	10	3 194	3 264
Tap på utlån		5 706	5 514
Tap på garantier m.v.		-	51
Sum tap på utlån, garantier m.v.	12	5 706	5 565
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-	
Gevinst/tap		1 056	189
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		1 056	189
Resultat av ordinær drift før skatt		20 621	17 862
Skatt på ordinært resultat	11	5 272	5 209
Resultat for regnskapsåret		15 349	12 653
Overført til/fra sparebankens fond		14 949	12 353
Avsetning til gaver		400	(200)
Overført til gavefond			500
Sum overføringer og disponeringer	24	15 349	12 653

BALANSE

EIENDELER (i tusen kroner)	Noter	2010	2009
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	111 885	97 978
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		11 761	20 305
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		11 761	20 305
Kasse-/drifts- og brukskreditter		227 836	211 330
Byggelån		31 789	28 574
Nedbetalingslån		1 345 971	1 298 470
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	12, 13	1 605 596	1 538 374
Individuelle nedskrivninger på utlån	12	-17 200	-7 855
Nedskrivninger på grupper av utlån	12	-7 700	-11 700
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1 580 696	1 518 819
Overtatte eiendeler		0	
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		5 000	9 811
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		57 247	52 845
Sum sertifikater og obligasjoner	16	62 247	62 656
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		25 561	22 043
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m v		0	
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	17	25 561	22 043
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		10 266	10 266
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	18	10 266	10 266
Eierinteresser i andre konsernselskaper		0	0
Sum eierinteresser i konsernselskaper		0	0
Goodwill		0	
Utsatt skattefordel	11	0	1 315
Andre immaterielle eiendeler		0	
Sum immaterielle eiendeler		0	1 315
Maskiner, inventar og transportmidler		177	390
Bygninger og andre faste eiendommer		45	75
Sum varige driftsmidler	9	222	465
Andre eiendeler		849	1 531
Sum andre eiendeler		849	1 531
Opptjente ikke mottatte inntekter		3 120	2 787
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	6	4 053	3 703
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		2 200	2 321
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		9 373	8 811
SUM EIENDELER		1 812 861	1 744 189

GJELD OG EGENKAPITAL (i tusen kroner)	Noter	2010	2009
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		2 264	2 215
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		134 000	169 000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	19	136 264	171 215
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1 150 228	1 096 932
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		31 828	27 984
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	20	1 182 056	1 124 916
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		-	-
Obligasjonsgjeld		275 000	240 000
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner		-	-
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21	275 000	240 000
Annen gjeld		6 393	6 551
Sum annen gjeld	22	6 393	6 551
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4 103	4 614
Pensjonsforpliktelser	6	114	3 321
Utsatt skatt	11	336	-
Individuelle avsetninger på garantiansvar	12	-	-
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		432	360
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		882	3 681
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		-	-
Annen ansvarlig lånekapital		35 000	35 000
Sum ansvarlig lånekapital	23	35 000	35 000
SUM GJELD		1 639 699	1 585 977
Egenkapitalbevis		-	-
Overkursfond		-	-
Sum innskutt egenkapital		-	-
Sparebankens fond		172 687	157 737
Gavefond		475	475
Utjevningsfond		-	-
Sum opptjent egenkapital	24	173 162	158 212
SUM EGENKAPITAL		173 162	158 212
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 812 861	1 744 189
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	14	19 223	19 896
Garantiansvar Terra Boligkreditt AS	14	8 180	2 448
Andre betingede forpliktelser			

Styret for Bø Sparebank, 3800 Bø 31. desember 2010 7. februar 2011

 Trygve Myrene
 Leiar

 Geir Helge Espedalen
 Nestleiar

 Per M. Isaksen

 Augun Eika

 Gunn Anita Stenstad

 Berit Volleng Sanden

 Halgeir Kaasa
 Banksjef

REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2010 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Utarbeidelse av konsernregnskap

Bø Sparebank eier 100 % av datterselskapet Bøgata 69 AS. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap. Unnlatt konsolidering av Bøgata 69 AS begrunnes med at unnlattelsen ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. Se note 18.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer:

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført på ordinær måte. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Terra Boligkreditt AS (TBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til TBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket som avtalt. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert rentepgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto. Se note 28.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggspartefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 16.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i prisingsmodell utarbeidet av Fondsmeglernes forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Investeringer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Inventar og innredning	20,0 %
Kontormaskiner	20,0 %
EDB-utstyr	30,0 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Bø Sparebank følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnadene er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for avvik i estimater og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen

enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning. Enkelte parametere er endret fra 2009 til 2010. Differanse mellom forpliktelsene ved begynnelse og slutt av et regnskapsår, føres i resultatregnskapet.

Selskapets ansatt har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omleggelse av AFP ordningen er selskapets ansatte nå overført til ny felles AFP ordning.

Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie. For nærmere beskrivelse av effekten av endret AFP ordning se omtale i Note 6.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 28 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTER

NOTE 1 FINANSIELL RISIKO

Bø Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel II regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken har definert 5 risikoklasser, A-E: A og B - lav risiko, C og D - moderat risiko og klasse E - høy risiko.

Bedriftsmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens næringsengasjementer vektlegges følgende to hovedkomponenter: Økonomi (60 %) - Sikkerhet (40 %).

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Rentabilitet - Soliditet - Finansiering.

Eksterne faktorer som kan vurderes skjønsmessig er: Bransje/produkter - Marked/konkurrenter - Kunde/leverandører.

Personmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens personmarked vektlegges følgende to hovedkomponenter: Sikkerhet (60 %) - Andre faktorer (40 %).

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Netto likviditet - Netto formue - Gjeldsgrad - Brutto inntekt.

Andre faktorer er sammensatt av: Interne faktorer (50 %) - Eksterne faktorer (50 %).

Interne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Betalingsvilje.

Eksterne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Arbeidsgiver - Bosted og utdanning.

Se note 12 for ytterligere opplysninger om tap på utlån etc.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditt håndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoen mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Det kan forventes at konsekvenser for den norske økonomien etter uroen i finansmarkedet også i 2011 vil kunne forringe kvaliteten i utlånsporteføljen, og særlig innenfor næringslivskreditter. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, offentlige tilgjengelige konkurssannsynligheter og forventet restverdi på objektene.

Konsentrasjonsrisiko

Banken er ikke eksponert mot få, store næringskunder, med unntak av 1 større engasjement (mer enn 10 % av ansvarlig kapital). Eksponeringen er godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det er gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Priserisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvaderivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapir- beholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Terra Forvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken benytter følgende sikringsinstrumenter:

Rentebytteavtaler (renteswapper) – avtaler om å bytte rentebetingelser, for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.

(Valuta-terminer – avtale om kjøp eller salg av fremmed valuta med oppgjør på et bestemt tidspunkt.)

Formålet med bruk av rente- og valutainstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisrisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2010.

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2010 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Innenfor alle bankens risikoområder er det foretatt en vurdering som har resultert i risikovekt etter en skala fra 0 til 25 (som igjen deles i lav- middels og høy risiko.) Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har ivaretatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

NOTE 2 AVGIFT OG GARANTI TIL BANKENES SIKRINGSFOND

Avgift til bankenes sikringsfond	2010	2009
Garanti overfor sikringsfondet	692	1377
Avgift til sikringsfondet	1 003	860

Beregninger viser at størrelsen på Bankenes sikringsfond forventes å ha nådd kravet fondets minimumsstørrelse ved utgangen av 2010. Det ser således ut som om det ikke blir grunnlag for å kreve inn avgift for 2011. Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 mill. kr som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond.

NOTE 3 SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINNTEKTER OG INNTEKTER FRA BANKTJENESTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2010	2009
Formidlingsprovisjon	22	18
Garantiprovisjon	218	179
Betalingsformidling	2 795	2 823
Verdipapirforvaltning og -omsetning	430	386
Provisjon ved salg av forsikring	1 753	1 587
Andre provisjons- og gebyrinntekter	669	539
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5 887	5 532

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER MV

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2010	2009
Transaksjonsavgifter og lignende	1 216	1 198
Betalingsformidling, interbankgebyrer	341	387
Betalingsformidling, interbankgebyrer	2	4
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1 559	1 589

NOTE 5 SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRINGER OG GEVINST/TAP PÅ VALUTA OG VERDIPAPIRER SOM ER OMLØPSMIDER

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2010	2009
Kursgevinst ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	745	596
Kurstap ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	0	-260
Kursregulering aksjer/andeler/grunnfondsbevis	66	162
Netto gevinst/-tap aksjer og egenkapitalbevid	811	498
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	156	0
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-19	0
Kursregulering obligasjoner	1 331	4 032
Netto gevinst/-tap obligasjoner	1 468	4 032
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	176	68
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2 455	4 598

NOTE 6 PENSJON

Ifølge Norsk Regnskaps Standard, blir pensjonskostnadene registrert når de påløper og fordelt/periodisert systematisk over opptjeningsperioden. De aktuariemessige beregningene for regnskapsårene 2010 og 2009 (grunnlag for estimerte verdier), i henhold til standarden, er utført på basis av balansesituasjonen 01.01.2010. Rapporteringen omfatter pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

For de sikrede ordningene er bankens pensjonsmidler med tillegg av ikke resultatførte estimatavvik, større enn pensjonsforpliktelsene både i 2010 og 2009. Overfinansieringen balanseføres som langsiktig fordring. Pensjonsforpliktelsene knyttet til underfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig gjeld.

Pensjonsmidler

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, som inkluderer ordinært pensjonspremiefond, premiereserve, andel av tilleggsavsetninger og kursreserve, benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikrings-selskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Pensjonsforpliktelser

Ved måling av nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Estimert påløpt pensjonsforpliktelse korrigeres hvert år i samsvar med aktuarberegnet oppgave fra livsforsikrings-selskapet. Forutsetningene er endret fra foregående år når det gjelder avkastning, diskonteringsrente, årlig lønnsvekst, regulering av pensjoner under utbetaling og forventet G-regulering. Endringene er i samsvar med anbefalinger fra NRS.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift (usikrede ytelser)

Gammel AFP ordning ble i februar vedtatt avviklet og det var kun mulig å gå av etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gevinsten ved avviklingen av ordningen er inntektsført i 2010, og presentert som en reduksjon av personalkostnader. En gjenværende avsetning gjelder selskapets egenandel for personer som er førtidspensjonert i den gamle ordningen.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Økonomiske forutsetninger	2010	2009
Diskonteringsrente	4,60 %	5,40 %
Forventet avkastning på midlene	5,40 %	5,60 %
Lønnsvekst	4,00 %	4,25 %
Regulering av løpende pensjon	3,75 %	4,00 %
Regulering av oppsatt pensjon	1,30 %	1,30 %
Prosentvis utnyttning av AFP ordningen	0,00 %	0,00 %

Demografiske forutsetninger	2010	2009
Diskonteringsrente	20	14
Gjennomsnittsalder yrkesaktive	50	50
Sum lønn	7 028 571	6 701 571
Gjennomsnittlig lønn	351 429	352 714
Antall pensjonister	4	4
Antall utmeldte med fremtidige rettigheter	0,0	0

Prosentvis sammensetning av pensjonsmidler

Kontrakten er forsikret i porteføljen til Vital Forsikring AS	2010	2009
Aksjer	15,10%	13,50%
Omløpsobligasjoner	15,40%	23,30%
Pengemarked	17,40%	8,50%
Anleggsobligasjoner	33,70%	35,70%
Eiendom	16,80%	16,60%
Annet	1,5%	2,3%

Pensjonsmidler og pensjonsplikter

Kollektiv pensjonsforsikring:	31-12-10	31-12-09	Endring
Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	14 916	12 608	2 308
Virkelig verdi av pensjonsmidler	15 053	14 044	1 009
Netto overfinansiering	(137)	(1 436)	1 299
Arbeidsgiveravgift	-	-	-
Påløpte pensjonsforpliktelser	(137)	(1 436)	1 299
Planavvik fordelt til senere år	3 916	2 268	1 648
Overfinansiering kollektiv pensjonsforsikring	4 053	3 704	(349)

Avtalefesta førtidspensjon:

Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	-	(3 005)	3 005
Arbeidsgiveravgift	-	(316)	316
Påkomne pensjonsplikter	-	(3 321)	3 321

Pensjonsavtale tidligere renholder:

Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	(114)	-	(114)
Arbeidsgiveravgift	-	-	-
Påkomne pensjonsplikter	(114)	-	(114)

Totale pensjonsplikter i balansen	3 939	383	2 858
--	--------------	------------	--------------

Årets pensjonskostnad:

	2010
Kostnadsført til kollektiv pensjonsordning	677
Kostnadsført innskuddsbasert ordning	
Kostnadsført til AFP-ordninga	(3 187)
Kostnadsført pensjonsavtale med tidligere banksjef	-
	(2 510)

Pensjonsforpliktelser som er forsikringsmessig dekket (sikrede ytelser)

Det er pr. 31.12.2010 knyttet 20 ansatte og 4 pensjonister til ordningen. Avtalen er i samsvar med Lov om foretakspensjon av 24. mars 2000. Ansatte med minst 20 % stilling har rett til tilleggspensjon fra fylte 67 år. Pensjonsordningen sikrer de ansatte, inklusive ytelsene fra Folketrygden, 70 % av lønn ved fratredelse i banken.

Pensjonsordningen behandles i henhold til Norsk Regnskaps Standard for pensjonskostnader og er gjenstand for aktuarberegning av pensjonsmidler og nåverdi av pensjonsforpliktelse. I henhold til denne standarden skal pensjonsordningen behandles som en ytelsesplan.

Avtalefestet førtidspensjon (AFP) (usikret ordning)

Forpliktelser knyttet til bankens avtalefestede førtidspensjon (AFP) er en usikret ytelser. Reglene åpner for de som ved fylte 62 år ønsker det, kan gå av med førtidspensjon ved dette tidspunktet. Banken deller 100% av pensjonen ved 62 og 63 år, deretter 60% fram til 67 år. I beregningen nedenfor er det ved den fremtidige forpliktelsen forutsatt følgende:

I intervallet 62-65 år: uttaksprosent 50%.

I intervallet 64-67 år: uttaksprosent 50%.

Innenfor den ordinære AFP-ordning som banken har gjennomført er det ingen personer som per 31.12.2010 ytes pensjon.

NOTE 7 SPESIFIKASJON AV LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Lønn og generelle administrasjonskostnader	2010	2009
Lønn til ansatte	8 827	8 187
Honorar til styre og tillitsmenn	365	357
Pensjoner	-2 510	1 243
Arbeidsgiveravgift	1 405	1 050
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	456	332
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	325	359
Telefon, porto, frakt	573	606
Reklame, annonser, markedsføring	719	688
Diett, reiser, øvrige utgifter	123	127
Innleie vikarbyrå	0	0
EDB-kostnader	5 665	5 372
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	15 948	18 321
Antall årsverk pr 31.12.	17,4	17,0
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	17,2	17,0

NOTE 8 YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE ANSATTE M.V (beløp i hele kroner)

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Differansen, kr 40.584,- for 2010, er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er nettoført i regnskapet. Lån til banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte. Lånene er sikret med pant innenfor 80 % av verdi.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

OTP – Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene. Banksjef er med i bankens ord. pensjonsordning og bonusordning med samme vilkår som for bankens øvrige ansatte.

De ansatte har en avtale med banken om bonus som bygger på resultat og soliditet. Evt. bonuspost blir fordelt likt ut fra stillingsramme. Kriterier for bonus er oppnådd i 2010 og avsatt i regnskapet.

Totalt avsatt til bonus er kr. 589.000,- inkl. AGA.

Der er ingen avtale om sluttvederlag for banksjef eller styrets leder.

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Lån	Sikkerhetsstillelse
Ledende ansatte					
Banksjef Halgeir Kaasa	790 482	46 124		510 000	
Sum	790 482	46 124	0	510 000	0
Styre					
Styreleder Trygve Myrene	65 000			1 000 000	
Geir Helge Espedalen	40 000				
Per M. Isaksen	40 000				
Augon Eika	40 000			800 654	
Berit Volleng Sanden	40 000			500 000	
Gunn Anita Stenstad	40 000			1 490 807	
Sum	265 000	0	0	3 791 461	0
Kontrollkomite					
Bente Dysthe	11 000			500 000	
Wenche M. Kåsa	9 000			1 530 525	
Lars Håkonsen	6 000			750 000	
Sum	26 000	0	0	2 780 525	0
Forstanderskap					
Innskytervalgte					
Nina Kåsa	1 000			0	
Borgar Kaasa	1 000			43 500	
Ivar Tjønntveit	2 000			200 000	
Torild Groven				1 679 810	
Hans Bakke leder	12 000			910 000	
Håkon Mæland	2 000			1 031 860	
Mona Tveitan	2 000			700 000	
Rolf Steinsland	1 000			550 000	
Olav Halstensgård	2 000			770 254	
Jørund Verpe				800 000	
Kommunevalgte					
Arne Garvik	1 000			34 601	
Bodil Dahl	2 000				
Torbjørn Lahus	1 000				
Bergit Askilt Myrjord	2 000			71 660	
Ragnhild Rønnestad	1 000			1 500 000	
Magne Aakvik					
Ansatte					
Sveinung Soterud	2 000			1 580 187	
Anne I. Eilevstjønn	2 000			900 000	
Kristin Hellestad				500 000	
Sum	34 000	0	0	11 271 872	0

Rapportert beløp er saldo på lån pr. 31.12 eller innvilget kredittramme på flexilån.
Forstanderskapets medlemmer har kr. 1.000,- i honorar pr. møte.

NOTE 9 VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Bygning og andre faste eiend.	Maskiner/ Inventar	Sum
Kostpris 01.01.2010	751	9 683	10 434
Tilgang	-	120	120
Avgang		-	-
Kostpris 31.12.2010	751	9 803	10 554
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2010	676	9 293	9 969
Tilbakeførte avskrivninger på solgte driftsmidler			-
Ordinære avskrivninger	30	333	363
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2010	706	9 626	10 332
Bokført verdi 31.12.2010	45	177	222

Bø Sparebank leier lokaler av Bøgata 69 AS som er 100% eid av Bø Sparebank. Banken betaler en husleie på 1 272 000,- pr år. Leiekontrakten gjelder for 5 år av gangen og er ikke balanseført. Faste eiend. Som er omtalt i noten gjelder hytte som banken har i Bamble kommune.

NOTE 10 SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2010	2009
Driftskostnader faste eiendommer	812	596
Leie av lokaler	1 272	1 272
Maskiner, inventar og transportmidler	38	15
Kontingenter og avgifter	0	0
Revisjonshonorar	391	448
Forsikringer	78	72
Eksterne tjenester utenom ordinær forretningsdrift	0	0
Utgifter leide lokaler	0	0
Utredninger og takster	0	0
Andre ordinære tap	37	0
Øvrige kostnader	566	861
Sum andre driftskostnader	3 194	3 264

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	165	165
Attestasjon	32	37
Annen regnskap og skattemessig bistand	116	156
	0	0
Sum revisjonshonorar ekskl. mva	313	358

NOTE 11 SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 28 % av skattemessig resultat. For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Formuesskatt.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.

Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskap og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Beregning av skattekostnad	2010
Resultat før skattekostnad	20 621
a. Permanente forskjeller:	-1 301
b. Endring midlertidige forskjeller:	-6 037
R-messig gevinst på aksjer mv	-1 867
S-messig gevinst, herav 3% skattepl.	64
Årets skattegrunnlag	11 480
Betalbar inntektskatt (skattesats 28%)	3 214
Betalbar inntektskatt (skattesats 3%)	-
Resultatført/avsatt slik:	
Formuesskatt	501
For mye avsatt skatt 2009	-94
Endring utsatt skatt	1 651
Sum kostnadsført skatt i resultatregnskapet	5 272

Oversikt over midlertidige forskjeller	2009	2010	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-823	-904	81
Pensjoner, overfinansiering	3 704	4 053	-349
Pensjoner, underfinansiering	-3 321	-114	-3 207
Verdipapirer	-5 190	-1 833	-3 357
R-messig avsetning	-25	-	-25
Ubeskattet EK	960	-	960
Førtidsordning	-	-	-
Grunnlag utsatt skatt+/utsatt skattefordel-	-4 695	1 201	-5 897
Bokført utsatt skattefordel	-1 315	336	-1 651

NOTE 12 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER MV

Tap på utlån og garantier

KLASSIFISERING

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler.

Personmarkedet	Ubenyttede				Individuelle			
	Brutto utlån		trekkrettigheter		Garantier		nedskrivninger	
Risikoklasser	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
A Lav risiko	1 101	1 056	76	76	1	1		
B	-		<		-		-	
C Normal risiko	79	109	1	8	-		-	
D	-		-		-		-	
E Høy risiko	3	5	-		-		1	1
Ikke klassifisert	2	1	-		-		-	
Totalt	1 185	1 171	77	84	1	1	1	1

Bedriftsmarkedet	Ubenyttede				Individuelle			
	Brutto utlån		trekkrettigheter		Garantier		nedskrivninger	
Risikoklasser	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
A Lav risiko	218	195	11	13	18	8		
B			-		-		-	
C Normal risiko	195	127	15	27	8	7	15	5
D	-		-		-		-	
E Høy risiko	6	44	3	1	1	6	1	2
Ikke klassifisert	1	1	-		-		-	
Totalt	420	367	29	41	27	21	16	7

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2010 er 99,81% av lån 100 % av garantier risikoklassifisert. Banken har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prisliste. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også tilsvarende lav rente.

Andel av brutto lån med lav risiko utgjør en høyere andel av brutto utlån ved utgangen av 2010 enn ved utgangen av 2009. 82,18 % av lånene er i risikoklasse lav risiko mot 81,33 % forrige år. 67,85 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav risiko og 29,62% av avgitte garantier er klassifisert med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallene henholdsvis 40,90 % og 31,81%.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år.

Med bakgrunn i og ettervirkningen av den finansielle uroen og økt rentenivå fremover, må det likevel forventes noe høyere tap i 2011 og sammenlignet med 2010.

Et lavt rentenivå vil fortsatt gi svært positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som betyr økt betalingsevne. Raskt stigende arbeidsledighet betyr at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån for en tid.

Med bakgrunn i foregående både positive og negative konsekvenser, justeres fremtidige tapsanslag opp fra fjoråret. Det forventes at gjennomsnittlig tap innenfor personmarkedet holdes innefor maksimalt 0,15 % av lånemassen for 2011.

Bedriftsmarked

Det er gjort nye tapsberegninger av næringsporteføljen. Beregning for gjennomsnittlig tap er justert opp til 0,3 % for 2011. Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene E, D og C. For risikoklasse lav risiko (A, B), forventes fremtidige tap vil være minimale.

Som en del av bankens oppfølging av kredittrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde 1 stort utlånsengasjement ved utgangen av 2010 (større enn 10 % av ansvarlig kapital), og det største utlånsengasjementet var på 14,83 % av ansvarlig kapital. Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. I følge bankens risikopolicy skal intet engasjement overstige 15 % av ansvarlig kapital, og det skal utarbeides en nedtrappingsplan for engasjement som allikevel overstiger bankens interne ramme.

Individuelle nedskrivninger på utlån	2010	2009
Individuelle nedskrivninger 01.01.	7 855	5 502
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	10 340	3 101
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-995	-748
Individuelle nedskrivninger 31.12.	17 200	7 855

Nedskrivninger på grupper av utlån	2010	2009
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	11 700	9 500
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-4 000	2 200
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	7 700	11 700

Tapskostnader utlån/garantier	2010	2009
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	9 367	2 353
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	0	0
Periodens endring i gruppeavsetninger	-4 000	2 200
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	408	1 185
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	271	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-340	-173
Periodens tapskostnader	5 706	5 565

Misligholdte lån	2010	2009
Person	16 170	8 335
Næring	27 492	16 174
Misligholdte lån ialt	43 662	24 509
Individuelle nedskrivninger	-7 420	-2 350
Netto misligholdte lån i alt	36 242	22 159

Øvrige tapsutsatte lån	2010	2009
Person	1 091	507
Næring	33 792	11 351
Øvrige tapsutsatte lån i alt	34 883	11 858
Individuelle nedskrivninger	-9 780	-5 505
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	25 103	6 353

Misligholdte lån fordelt på næring	2010	2009
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	2 159	0
Industriproduksjon	2 338	0
Bygg og anlegg	17	690
Varehandel, hotell/restaurant	463	360
Sjøfart	0	0
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	22 515	15 124
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Misligholdte lån næring i alt	27 492	16 174

Øvrige tapsutsatte lån fordelt på næring	2010	2009
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	26 406	2 778
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	2 822
Transport, lagring	0	4 383
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	0
Sosial og privat tjenesteyting	7 386	1 368
Øvrige tapsutsatte lån næring i alt	33 792	11 351

Individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på person / næring	2010	2009
Personmarkedet	1200	1245
Næringssektor fordelt:	0	0
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	6 300	
Bygg og anlegg	0	610
Varehandel, hotell/restaurant	0	1 300
Transport, lagring	0	1 500
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	6 000	
Sosial og privat tjenesteyting	3 700	3 200
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	17 200	7 855

Maks kreditteksponering	Ubenyttede						Maks kreditt-	
	Brutto utlån		trekkrettigheter		Garantier		eksponering	
Potensiell eksponering på utlån	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	692	0	692	108
Lønnstakere o.l.	1 182 043	1 173 668	77 000	107 761	991	933	1 260 034	1 280 183
Utlandet	3 333	3 993	0	0	0	0	3 333	0
Næringssektor fordelt:								
Jordbruk, skogbruk, fiske	32 115	29 373	3 407	2 716	25	75	35 547	28 455
Industriproduksjon	67 518	59 086	5 048	5 842	6 155	6 079	78 721	69 324
Bygg og anlegg	37 458	29 543	9 088	12 827	2 294	6 812	48 840	102 997
Varehandel, hotell/restaurant	40 546	42 749	6 574	0	1 755	0	48 875	0
Transport, lagring	25 124	18 689	560	3	1 564	2 000	27 248	8 887
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	186 248	151 720	8 720	23 898	13 847	2 745	208 815	205 789
Sosial og privat tjenesteyting	31 211	29 553	2 423	1 701	80	3 701	33 714	19 724
Sum	1 605 596	1 538 374	112 820	154 748	27 403	22 345	1 745 819	1 715 467

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 14. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner verken i 2010 eller i 2009.

Utlån til virkelig verdi

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2010	Sum forfalte					
	0-30 dg	31-90 dg	91-180 dg	180-360 dg	Over 360 dg	Utlån
Personmarked	23 409	2 977	8 133	84	3 765	38 368
Bedriftsmarked	5 673	1 471	12 547	2 235	3 490	25 416
Sum	29 082	4 448	20 680	2 319	7 255	63 784

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2009	Sum forfalte					
	0-30 dg	31-90 dg	91-180 dg	180-360 dg	Over 360 dg	Utlån
Personmarked	15 438	874	856	6 750	-	23 918
Bedriftsmarked	5 450	217	36	5 530	612	11 845
Sum	20 888	1 091	892	12 280	612	35 763

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2010 resultatført med 1,9 mill. kroner.

2010		
Utlån virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	1 575 426	1 575 426
Utlån til kunder med fast rente	30 170	30 072
Sum	1 605 596	1 605 498

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsaklig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kreditt-påslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balanse-dagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2010 resultatført med 1,9 mill. kroner.

**NOTE 13 FORDELING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER
PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER**

Utlån	2010		2009	
	Beløp	%	Beløp	%
Bø Kommune	951 986	59,3	900 189	58,5
Sauherad Kommune	137 180	8,5	118 384	7,7
Øvrige Kommuner i Telemark	151 257	9,4	147 965	9,6
Oslo	165 395	10,3	162 189	10,5
Øvrige kommuner i Norge	199 778	12,4	209 647	13,6
Brutto utlån	1 605 596	100,0	1 538 374	100,0

NOTE 14 GARANTIANSVAR

Garantiansvar	2010	2009
Betalingsgarantier	8 215	8 949
Kontraktsgarantier	5 429	6 977
Skattegarantier	2 000	2 000
Andre garantier	2 888	3 043
Samlet garantiansvar overfor kunder	18 532	20 969
Garanti overfor sikringsfondet	692	1 376
Garanti overfor Terra Boligkreditt	8 179	2 444
Sum garantiansvar	27 403	22 344

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Terra Boligkreditt (TBK). TBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.10 lån for 38,0 mill. kroner hos TBK. Garantibeløpet overfor TBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr 25 000 pr lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

En samlet garanti på 1 % av pålydende av lån i TBK som er gitt Terrabankenes kunder.

TBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Garantier til Terra BoligKreditt AS (i hele tusen)	2010	2009
Total andel av garantiramme	380	157
Saksgaranti	4 562	-
Tapsgaranti	3 237	2 287
Sum garantiansvar Terra Boligkreditt	8 179	2 444

Alle lån i TBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til TBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Terra BoligKreditt i 2010 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2010. Bankens utlån gjennom TBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til TBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholds-sannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til TBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har inngått en rammeavtale med TBK, der banken forplikter seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av TBK, for 18,8 millioner kroner.

Garantier fordelt geografisk	2010		2009	
	Beløp	%	Beløp	%
Bø	18 052	65,9	14 242	63,7
Oslo	546	2,0	273	1,2
Nome	6 075	22,2	6 075	27,2
Sauherad	1 701	6,2	1 754	7,8
Andre	1 029	3,8		0,0
Sum garantier overfor kunder	27 403	100,0	22 344	100,0

NOTE 15 KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER

Kontanter og fordringer på sentralbanker	2010	2009
Kontanter i norske kroner	7 887	5 922
Kontanter i utenlandske valutasorter	691	474
Innskudd i Norges Bank	103 307	91 582
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	111 885	97 978

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Bø Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

NOTE 16 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM.

Bankenes portefølje består utelukkende av obligasjoner tilhørende gruppen øvrige omløpsobligasjoner. Intensjonen med porteføljen om å realisere kortsiktige gevinster er ikke fremtredende og obligasjonene blir derfor verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Av denne porteføljen er obligasjoner for til sammen 25,3 mill. pantsatt som sikkerhet for bankens låneadgang i Norges Bank. Gjennomsnittlig effektiv avkastning er 3,54% per desember 2010. Av obligasjonsporteføljen er 30,0 mill investert i obligasjoner med lav risiko (gruppe A), resten hører til middels risiko gruppe.

Utstedt av det offentlige	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi LVP	"Markedsverdi"
Setifikater og obligasjoner				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	0,00	0,00	0,00	0,00
Ikke børsnoterte	5 000	5 000	5 000	5 045
Sum utstedt av det offentlige	5 000	5 000	5 000	5 045
Utstedt av andre				
Sertifikater og obligasjoner				
Institusjoner				
Børsnoterte	0,00	0,00	0,00	0,00
Ikke børsnoterte	32 000	32 084	30 538	30 549
Offentlig eide foretak				
Børsnoterte	0,00	0,00	0,00	0,00
Ikke børsnoterte	5 000	5 000	4 975	4 975
Foretak				
Børsnoterte	2 000	2 000	1 740	1 740
Ikke børsnoterte	0,00	0,00	0,00	0,00
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	10 000	10 002	9 993	9 993
Ikke børsnoterte	10 000	10 000	10 000	10 015
Sum utstedt av andre	59 000	59 087	57 246	57 273

NOTE 17 AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG ANDRE VERDIPAPIRER

Endringer i 2010	Datterselskap	Andre anl.aksjer og grunnf.bev.	Ansv. selskap, komm.selsk. m.v.
Inngående balanse	0	27 272	0
Tilgang 2010	0	4 303	0
Avgang 2010	0	-75	0
Nedskrivninger i 2010	0	0	0
Reversering av tidl. års nedskrivning	0	1 885	0
Utgående balanse	0	33 385	0

Navn	Antall aksjer	Anskaffelseskost	Bokført	Markedsverdi
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)				
Omløp				
Børsnotert				
ORKLA ASA	3 000	216	170	171
Statoil ASA	2 000	389	277	281
Klepp Sparebank	500	55	41	37
Sparebank 1 SMN	16 320	701	701	881
Sparebanken Oest	3 000	660	119	123
Sum børsnotert		2 021	1 308	1 493
Ikke børsnotert				
RomReal Inv EUR	23 800	491	29	40
Sum ikke børsnotert		491	29	40
Sum omløpsaksjer		2 512	1 337	1 534
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)				
Anlegg				
Ikke børsnotert				
Aberdeen Eif II	11 715	42	42	
Bøgata AS	10 050	10 266	10 266	
Lifjell Vinterla	70	10	10	
Norsk Bane AS	50	61	61	
Telemark Bil AS	50	150	150	
NorProAS	3 430	6	6	
NETS HOLDING A/S	28 332	1 028	1 028	
Visa-A	103	46	46	
Visa-C	240	108	108	
NP Eiendomsinves	116 787	1 500	1 500	
German Property	70 500	750	388	
North Bridge Opp	5 532	600	445	
Norgesinvestor P	10 000	1 000	744	
Telemark Mohair	15	15	15	
Terra Eiendom	55	200	200	
Terra Gruppen AS	230 444	18 379	18 379	
Sum ikke børsnoterte		34 162	33 385	
Sum anleggsaksjer		-	34 162	33 385
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)				
Rente og aksjefond				
Børsnotert				
Terra Utbytte	9 014	708	1 104	1 104
Sum børsnotert	9 014	708	1 104	1 104
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		37 383	35 827	2 573

Ihendehav er obligasjoner i innenlandske finansinstitusjoner	2010	2009
Sandsvar FRN	920	874
Fjaler Spbk 99F	927	869
Klepp Spbk 99FR	910	838
Grong Spbk 99FR	907	849
Sparebk PlussFR	3 570	3 330
Holla og Lunde1	1 983	1 952
Seljord Sparebank	1 967	1 927
Gjerstad Spark07	1 946	1 887
Bud, Fræna, Hustad	859	770
Terra Kort 07/17	959	952
Sum	14 948	14 248

NOTE 18 EIERINTERESSER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Datterselskap

Selskapets navn	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	AntallEier/stemme aksjer	Total andel egenkap.	Resultat 2010
Bøgata 69 AS	Bø	10 050	10 050	100 %	10 219
Sum					310

Mellomværende med tilknyttede selskaper og datterselskaper	2010	2009
Innskudd fra datterselskaper	827 479	626 216
Utlån til datterselskaper	12 747 978	13 633 261
Renter til datterselskaper	4 802	24 303
Renter fra datterselskaper	614 383	757 059

NOTE 19 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2010		2009	
	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Alle poster er i valuta NOK				
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	2 264		2 215	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	134 000		169 000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	136 264	3,49	171 215	3,26
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1 150 228		1 096 932	
Med avtalt løpetid	31 828		27 984	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1 182 056	2,30	1 124 916	2,37

Banken hadde pr 31.12.2010 ingen innskudd fra låneformidlere.

Gjennomsnittlig rente på gjeld til kredittinstitusjoner er 3,49% p.a. beregnet som matematisk snitt. Gjennomsnittlig effektiv rente for innskudd til kunder er 2,3%. Renten er beregnet ut fra årets rentekostnad mot bokført, gjennomsnittlig kapital. Under posten innskudd med avtalt løpetid er ført innskudd med differensierte renteavtaleperioder .

**NOTE 20 FORDELING AV INNSKUDD FRA KUNDER PÅ
SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER**

Innskudd	2010		2009	
	Beløp	%	Beløp	%
Offentlig forvaltning	52 652	4,5	65 303	5,8
Lønnstakere og lignende	776 102	65,7	681 337	60,6
Utlandet	8 700	0,7	9 376	0,8
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	27 797	2,4	21 398	1,9
Industriproduksjon	12 723	1,1	11 668	1,0
Bygg og anlegg	16 666	1,4	15 045	1,3
Varehandel, hotell/restaurant	24 827	2,1	23 659	2,1
Transport, lagring	11 293	1,0	6 996	0,6
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	122 233	10,3	169 284	15,0
Sosial og privat tjenesteyting	129 062	10,9	120 850	10,7
Sum innskudd	1 182 056	29,2	1 124 916	32,8

Innskudd	2010		2009	
	Beløp	%	Beløp	%
Telemark	1 057 483	89,5	923 491	82,1
Akershus	31 266	2,6	0	0
Oslo	65 172	5,5	62 840	5,6
Buskerud	12 175	1,0	0	0
Vestfold	15 960	1,4	0	0
Øvrige, samt utland	0,0	0	138 585	12,3
Sum innskudd	1 182 056	100,0	1 124 916	100,0

NOTE 21 GJELD STIFTET VED USTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Utestående pr 31.12.2010

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente-betingelser
Obligasjonslån					
NO0010489693	09-02-2009	09-02-2012	125 000	125 000	3M NIBOR+200bp
NO0010559107	11-12-2009	11-03-2013	100 000	100 000	3M NIBOR+60bp
NO0010575889	03-06-2010	03-06-2014	50 000	50 000	3M NIBOR+123bp
Fondsobligasjoner					
NO0010372758	22-06-2007	22-06-2099	35 000	35 000	3M NIBOR +120bp

NOTE 22 SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

Annen gjeld	2010	2009
Bankremisser	1 237	69
Avregning betalingsformidling	679	668
Betalbar skatt	3 715	5 587
Skattetrekk-trygder	620	0
Påløpt mva	135	227
Diverse gjeldsposter	7	0
Sum annen gjeld	6 393	6 551

NOTE 23 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER

Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2010	2009
Ansvarlig lånekapital	35 000	35 000
Fondsobligasjoner	0	0
Sum	35 000	35 000

Lånenes betingelser er spesifisert i note 21.

Bø Sparebank tok opp et fondsobligasjonslån 22. juni 2007. Lånet er tatt opp i norske kroner. Løpetiden er 10 år. Lånet er bokført til nominell verdi med fradrag av periodisert underkurs. Lånet kan innfris helt eller delvis til pari kurs dato 22.06.2017. Renten er flytende og betales etterskuddsvis hvert kvartal på rentereguleringsdato, rentesatsen består av referanserente (3 mndr NIBOR) og en margin som fram til dato 22.06.2017 utgjør 120.punkter.

Ansvarlig lån med fratrekk av periodisert underkurs er medregnet i ansvarlig kapital, jf note 21.

Fondsobligasjonslånet med fradrag av underkurs utgjør 15 % av kjernekapitalen før tillegg av fondsobligasjoner, jf note 25.

NOTE 24 EGENKAPITAL

	Sparebankens fond	Gavefond	Sum
Egenkapital 01.01.2010	157 738	475	158 213
Overført fra/til gavefond		0	0
Årsoppgjørdisposisjoner*	14 949	0	14 949
	0	0	0
Egenkapital 31.12.2010	172 687	475	173 162

*Av årsoppgjørdisposisjoner på 15 349 212 kr. er 400 000 kr. avsatt til gaver.

NOTE 25 ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

	2010	2009
Grunnfondsbevis	-	-
Overkursfond	-	-
Sparebankens fond	172 687	157 737
Gavefond	475	475
Utjevningfond	-	-
Fondsobligasjonslån	35 000	35 000
Fradrag	-15 438	-17 382
Sum kjernekapital	192 724	175 830
Ansvarlig lånekapital	-	-
Annen tilleggskapital	-	7 791
Fradrag	-	-5 567
Sum tilleggskapital	-	2 224
Netto ansvarlig kapital	192 724	178 054
Eksponeringskategori (vektet verdi)	30-09-10	31-12-09
Offentlig eide foretak	4 975	4 875
Lokal regional myndighet	1 600	2 588
Institusjoner	40 975	42 538
Foretak	154 600	124 288
Massemarked	22 613	21 150
Pantsikkerhet eiendom	646 400	643 675
Forfalte engasjementer	47 400	33 288
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 938	2 938
Andeler verdipapirfond	2 013	713
Øvrige engasjementer	118 475	131 025
Kapitalkrav fra operasjonell risiko	79 225	67 150
Fradrag	-21 838	-22 838
Beregningsgrunnlag	1 099 375	1 051 388
Kapitaldekning i %	17,5 %	16,9 %
Kjernekapitaldekning i %	17,5 %	16,7 %

NOTE 26 RESTLØPETID PÅ EIENDELER OG GJELD/EGENKAPITAL**Restløpetid for hovedpostene i balansen**

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt.

Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikat lån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Med bakgrunn i det svært usikre finansmarkedet, har norske myndigheter etablert ulike tiltakspakker for bankene. Myndighetene har også varslet andre tiltak for å tilføre bankene kapital.

Post i balansen	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	111 885						111 885
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	11 761	11 761
Utlån til kunder	271 559	15 403	76 270	318 027	924 337	-24 900	1 580 696
Obligasjoner/sertifik.	-	-	15 073	22 233	24 941		62 247
Aksjer						25 561	25 561
Øvrige eiendeler						20 711	20 711
Sum eiendeler	383 444	15 403	91 343	340 260	949 278	33 133	1 812 861
Gjeld til kredittinst.	50 000	-	-	-	-	86 264	136 264
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	1 182 056	1 182 056
Obligasjonsgjeld	-	-	-	275 000	-		275 000
Fondsobligasjoner					35 000		35 000
Øvrig gjeld						11 379	11 379
Egenkapital						173 162	173 162
Sum gjeld og egenkap.	50 000	0	0	275 000	35 000	1 452 861	1 812 861

NOTE 27 TIDSPUNKT FRAM TIL AVTALT/SANNSYNLIG ENDRING AV RENTE BETINGELSER

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker						111 885	111 885
Utl./fordr. til kredittinst.	0	0	0	0	0	11 761	11 761
Utlån til kunder	0	47	12 919	17 204		1 550 526	1 580 696
Obligasjoner/sertifik.	21 554	30 718	4 975	0	5 000		62 247
Aksjer						25 561	25 561
Øvrige eiendeler						20 711	20 711
Sum eiendeler	21 554	30 765	17 894	17 204	5 000	1 720 444	1 812 861
Gjeld til kredittinst.	-	0	0	0		136 264	136 264
Innskudd fra kunder	-	0	0	0	0	1 182 056	1 182 056
Obligasjonsgjeld		0	0	275 000	0		275 000
Fondsobligasjoner					35 000		35 000
Øvrig gjeld						11 379	11 379
Egenkapital						173 162	173 162
Sum gjeld og egenkap.	0	0	0	275 000	35 000	1 502 861	1 812 861

Rentebytteavtaler -25000

NOTE 28 IKKE BALANSEFØRTE POSTER

Banken har inngått rentebytteavtaler for å redusere bankens eksponering overfor svingninger i rente/avkastning på poster innenfor balansen. Avtalene er rene sikringsforretninger, og dekker kravene til regnskapsmessig sikring. Renteswapavtaler medfører avtale om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over et avtalt tidsrom.

Banken hadde ved utgangen av 2010 2 rentebytteavtaler med DnB NOR Markets. Avtaler forfaller i 2011 og 2012.

Rentebytteavtaler utenom balansen		Nominelt beløp	Nominelt beløp	Neste
Sikringsportefølje/Instrument	Løpetid	31-12-10	Gj. snitt 2010	rente forfall
Rentebytteavtaler	2005-2011	5 000	5 000	17-03-11
Rentebytteavtaler	2009-2012	20 000	20 000	03-01-11
Samlet portefølje		25 000	25 000	

NOTE 29 MAKS KREDITTEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLERE

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillere og tillatte motregninger.

I de tilfeller hvor finansielle instrumenter er ført til virkelig verdi, viser beløpene i tabellen under risikoeksponering på balansepunktet. Beløpene viser ikke maksimal risikoeksponering som kan oppstå i fremtiden som en følge av verdiendringer.

Brutto eksponering

(Hele tusen kroner)	2009	2010
Eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	97 978	111 885
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	20 305	11 761
Utlån til og fordringer på kunder	1 538 276	1 605 498
Verdipapirer - til virkelig verdi	84 699	87 808
Rentebytteavtaler	25 000	25 000
Andre eiendeler	22 388	20 710
Sum eiendeler	1 788 646	1 862 662
Forpliktelser		
Betinget forpliktelser		
- Betalingsgaranti	8 949	8 215
- Kontraktsgaranti	6 977	5 429
- Lånegaranti	0	0
-Annet garantiansvar	6 418	13 759
-Ubenyttede kreditter	125 000	106 000
Sum Finansielle garantistillelser og ubenyttet kreditt	147 344	133 403

Hva gjelder kreditteksponering er det kun posten utlån som fordeles etter geografiske områder. Andre eiendeler er kun eksponert i Norge.

Tilgjengelig

Du treff oss i banken, på telefonen og nettet – elektroniske løsninger i det daglege, personleg når du har behov for det.

Daglegbank; Eva Anne Aune Hagen, Torhild Bø, Anne Ingeborg Eilevstjønn, Bente Myrene og Grete Forberg.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i hele 1000	2010	2009
Tilført fra årets drift *)	18 594	13 524
Endring diverse gjeld	-3 466	-3 927
Endring diverse fordringer	1 435	7 524
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	16 563	17 121
Endring brutto utlån	-67 221	-61 302
Endring kortsiktige verdipapirer	1 592	20 647
Endring innskudd fra kunder	57 140	29 663
Netto likviditetsendring fra virksomhet	8 074	6 129
Solgte eiendeler	0	0
-Investering i varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	-120	-24
Endring i langsiktige verdipapirer	-2 640	1 057
Likviditetsendring vedr. investeringer	-2 760	1 033
Endring obligasjonslån	35 000	25 000
Endring ansvarlig lånekapital	0	0
Endring lån fra finansinstitusjoner	-34 951	24 846
Likviditetsendring fra finansiering	49	49 846
Endring likvider	5 363	57 008
+ Likvidbeholdning 1/1	118 283	61 275
= Likvidbeholdning 31/12	123 646	118 283
Som består av :		
Kasse, DnB, Norges Bank	111 885	97 978
Lån andre finansinstitusjoner	11 761	20 305
Sum	123 646	118 283

*) Tilført fra årets drift	2010	2009
Årets resultat	15 349	12 653
Endring tapsavsetning	5 345	4 553
Ordinære avskrivninger	363	338
Reversering/oppskrivning på verdipapirer	-2 063	-3 520
Overført til gaver	-400	-500
Sum tilført fra årets drift	18 594	13 524

**Forstandarskapet i Bø Sparebank
Finanstilsynet**

MELDING OM ARBEIDET TIL KONTROLLKOMITEEN OG STILLINGA TIL BØ SPAREBANK.

Kontrollkomiteen har gjennomført arbeidet sitt i samsvar med instruks og arbeidsplan for Kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har fått stadfesta at Bø Sparebank held seg innanfor dei rammevilkåra som gjeld for sparebankar. Det er ført tilsyn med at verksemda går føre seg på ein trygg og forsvarleg måte, i samsvar med lovgjeving, vedtekter og vedtak fatta i styret. Ein har og gått gjennom styret sitt arbeid og dei vurderingar som er gjort i samband med banken sin ICAAP.

Styreprotokollane og protokollane frå Forstandarskapet er gått gjennom.

Komiteen har vidare gått gjennom kvartalsvise rekneskapsrapportar, eventuelt siste månadsrapport, på sine møte, og sett til at banken oppfyller kravet til kapitaldekning.

Oppstillingar over dei 20 største låneengasjementa er gått gjennom saman med administrasjonen. Lister med lån innvilga av administrasjonen og styret gjennom året er gått gjennom. Det er kontrollert at reglane i sparebanklova om maksimal kreditt til ein einskild kunde er følgd. Komiteen har og gått gjennom oppstillingar over misleghalde lån, restanse og overtrekkslister.

Komiteen har kontrollert lån til tilsette og tillitsvalde i samsvar med regelverket.

Komiteen har gått gjennom verdipapir- og aksjeportefølja, og garantiansvaret til banken.

Komiteen har forvissa seg om at kapitalforvaltninga har skjedd etter lover og reglar for sparebankar. På tilsvarande måte har komiteen forvissa seg om at banken har halde reglane for plassering som følgjer av lovgjevinga, og halde seg innafør dei rammer styret har sett.

Komiteen har gått gjennom organisasjonsplan, instruksar, rutinar og reglane for internkontroll.

Komiteen har gått gjennom framlegget frå styret til årsmelding og rekneskap for 2010, og meldinga frå ekstern revisor, dagsett 18. februar 2011. Komiteen meiner at årsrekneskapen gir eit godt uttrykk for den økonomiske stillinga og verksemda til banken, og vil rå til at framlegget frå styret til årsmelding og rekneskap for Bø Sparebank for 2010 blir godkjend.

Komiteen har hatt eit nært og godt samarbeid med ekstern revisor, banksjef og den øvrige administrasjonen i banken, og fått tilgang til alle dei dokument, protokollar og oppgåver som komiteen har bede om. Banksjef orienterer i kvart møte om den daglege drifta. Ekstern revisor, representantar for administrasjonen, leiar i Forstandarskapet og leiar i styret har og vore til stades i einskilde møte.

Kontrollkomiteen har hatt 4 møte i 2010.

Bø, den 18. februar 2011.

Bente Dysthe
Leiar

Lars Håkonsen

Wenche M. Kåsa

Til forstanderskapet i Bø Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Bø Sparebank, som består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap som viser et overskudd på kr. 15.349.212 og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Bø Sparebank avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2010 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen*

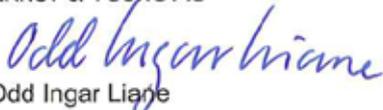
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Notodden, 18. februar 2011

ERNST & YOUNG AS

Odd Ingar Liåpe

statsautorisert revisor

BØ SPAREBANK

LOKALBANKEN - DITT BESTE VALG!

Bø Sparebank
Bøgata 69, 3800 Bø

Telefon: 35 06 90 00
E-post: sparebanken@bo-bank.no

www.bo-bank.no

Desse arbeider med interne tenester;
Jan Bakkåker (IKT, sal- og organisasjonssjef),
Bente Myrene (betalingsformidling og internavdeling),
Mari Tomine Myhre (internkontroll og interne tenester)
og Anne Hegna Råmunddal (depotansvarleg).

